



# Kriisit ja varautuminen

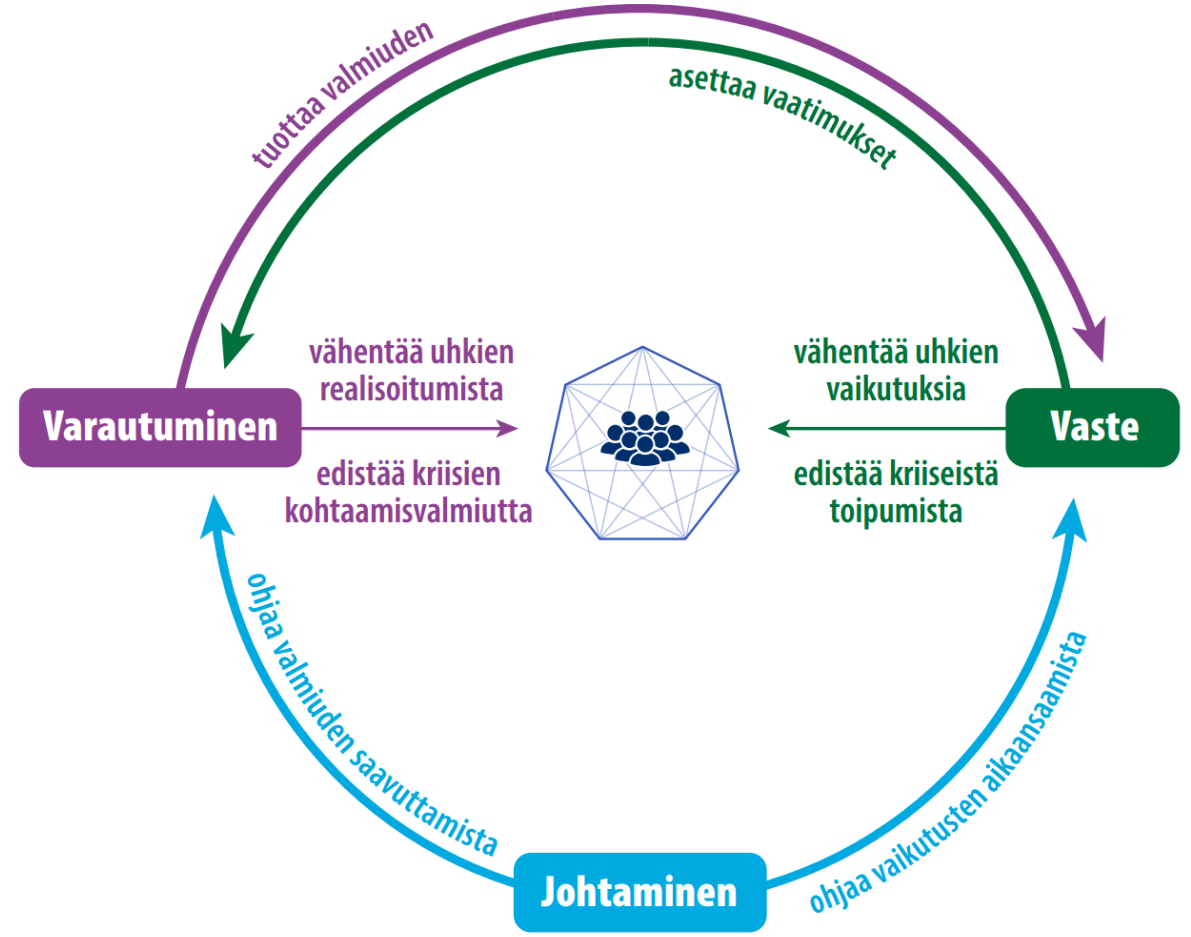
Eversti Jussi Kosonen,  
Maanpuolustuskurssit  
3.9.2025

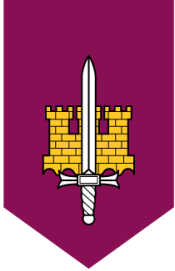






# Varautuminen ja vaste





# Kansallinen riskiarvio 2023

Informaatiovaikuttaminen

Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus

Sotilaallisen voiman käyttö

Laajamittainen maahantulo ja painostaminen maahantulijoita ohjaamalla

Yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin tehty terroristinen tai muu väkivaltainen isku  
Isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä tai yhteiskuntajärjestystä vaarantava toiminta



Pandemia tai muu vastaava laajalle levinnyt epidemia

Mikrobilääkeresistenssi

Eläintautiepidemiat

Elintarvikehuollon häiriöt ja ruoka- ja ravintoturvan heikkeneminen

Merellinen monialaonnettomuus

Vakava ydinvoimalaitosonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueilla

Useampi yhtäaikainen laaja maastopalo

Äärimmäisen voimakas avaruusmyrsky

Julkisen talouden häiriö

Rahoitusjärjestelmän häiriö

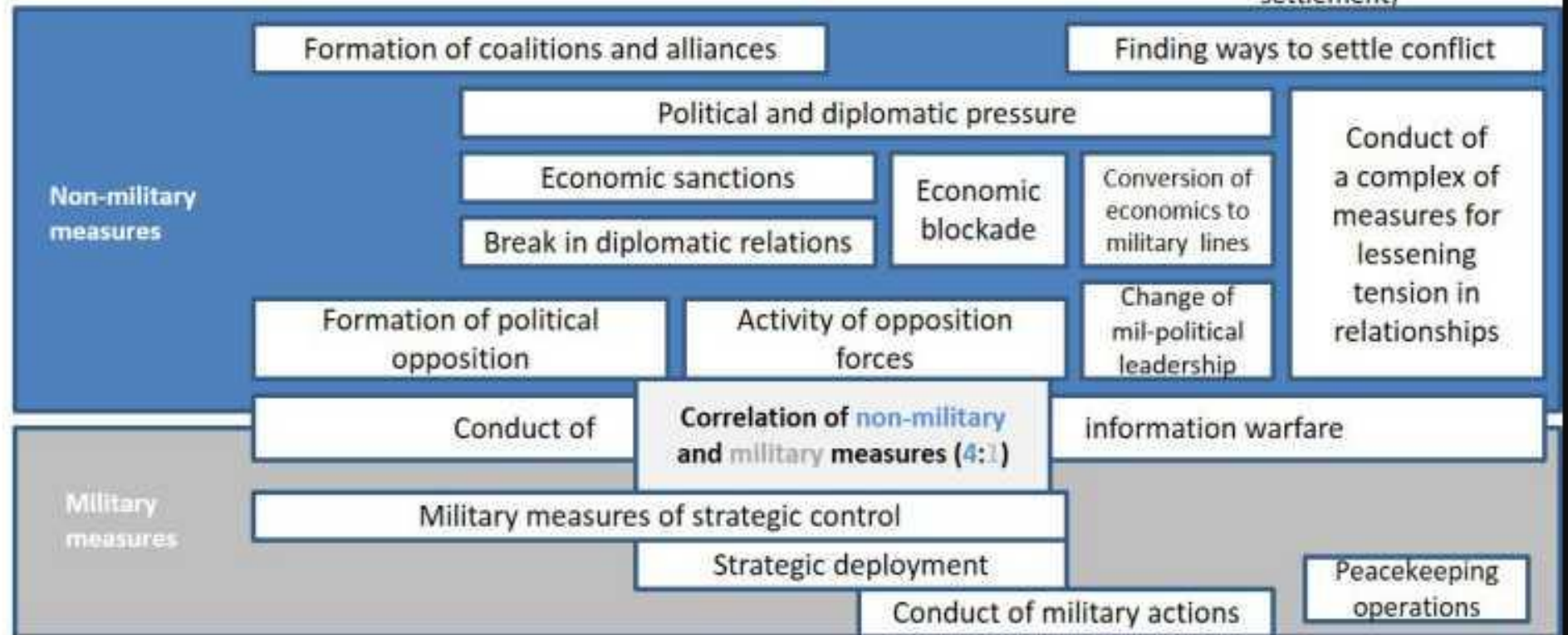
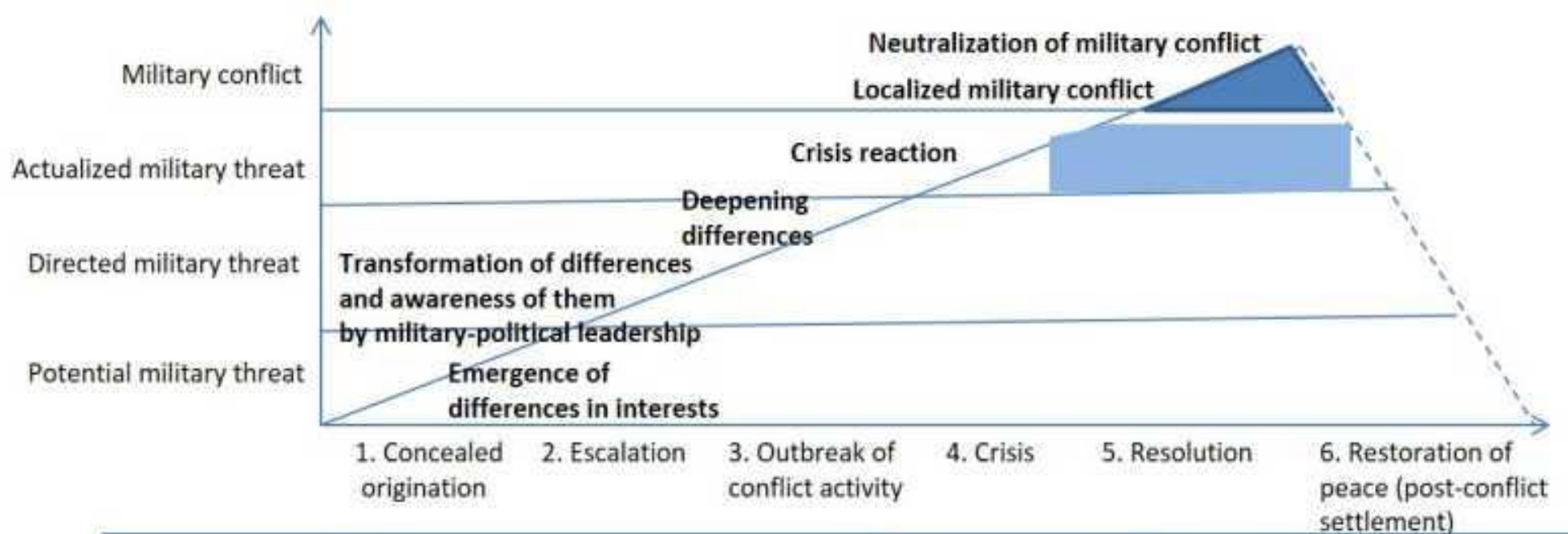
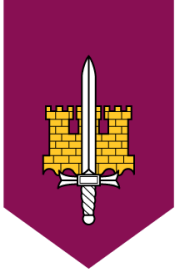
Sähkön saannin suurhäiriö

Polttoaineiden saannin vakavat häiriöt

Tieto- ja viestintäverkkojen ja palveluiden häiriöt

Kuljetusten jatkuvuuden häiriöt

Vesihuollon häiriöt



The Role of Non-Military Methods in the Resolution of Interstate Conflicts. Source: Valery Gerasimov, 'The value of science in anticipation,' VPK news, 27 February 2014. Accessed 2 July 2014, <http://www.vpk-news.ru/articles/14632>. Translated and created by Dr. G. Scott Gorman, School of Advanced Military Studies



# Kaikkien mahdollisten keinojen aseistamista tavoitteeseen saavuttamiseksi

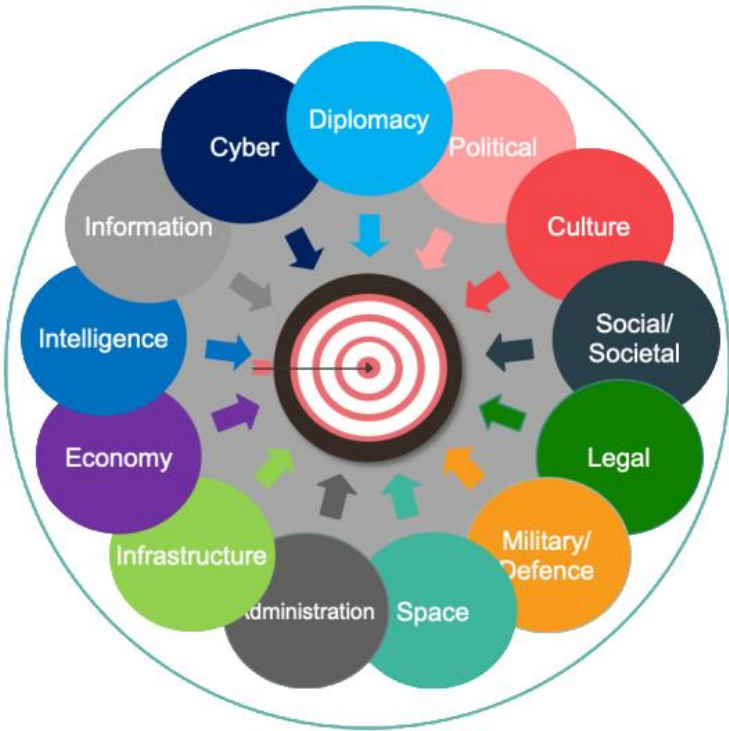


Figure 4. Domains of the conceptual model<sup>17</sup>

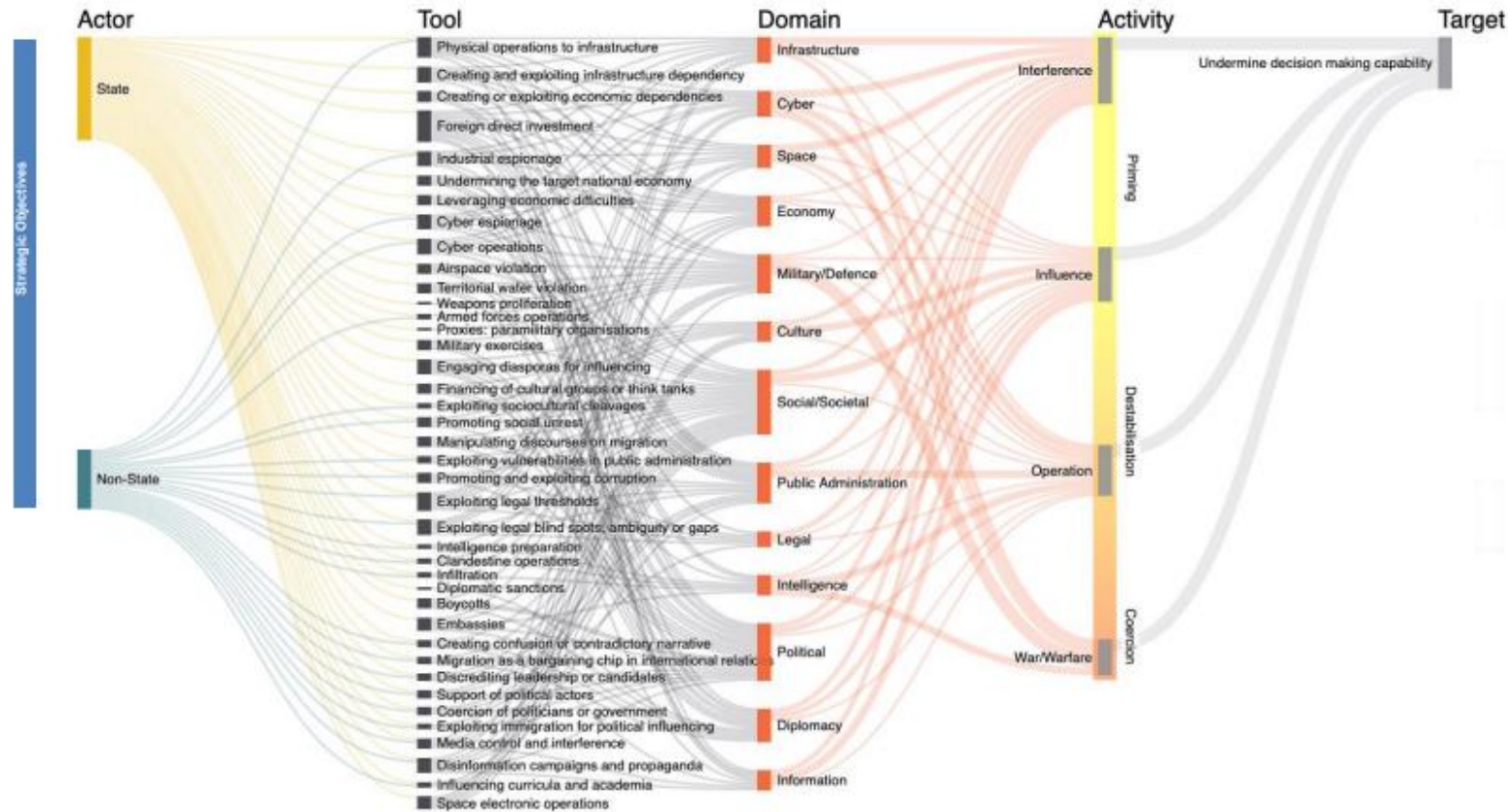


Figure 3. Visualization of the conceptual model



Giannopoulos, G., Smith, H., Theocharidou, M.,  
The Landscape of Hybrid Threats: A conceptual model,  
EUR 30585 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021,  
ISBN 978-92-76-29819-9, doi:10.2760/44985, JRC123305



Feb 2022: Before the invasion



Mar 2022: Russia's rapid advance



Nov 2022: Ukraine regains ground



Jun 2023: Ukraine advances



- Russian military control
- Limited Russian military control
- Russian-backed separatist-held areas
- Held or regained by Ukraine
- Russia annexed Crimea in 2014

Note: Areas held or regained by Ukraine were reset by the Institute for the Study of War (ISW) on 12 May 2023

Source: Institute for the Study of War



## Ukrainan kriisin vaihteita:

- hybridivaikuttaminen
- yllättävä kaappaus
- alueiden miehittäminen
- laajamittainen uhkaus
- laajamittainen hyökkäys
- massiivinen tulenkäyttö
- alueiden takaisinvaltaus
- jälleenrakennus



# Suomen puolustusratkaisu

**Kokonaisturvallisuus**

**Yleinen asevelvollisuus**

**Laaja reservi**

**Maanpuolustustahto**

---

**Korkea teknologiataso**

**Kustannustehokkuus**

---

**Kahdenvälinen yhteistyö**

**Monenkeskeinen yhteistyö**

**NATO-liittolaisuus**



- **Valmiuslainsäädännöllä varaudutaan ennakoita poikkeusoloihin ja niissä toimimiseen**

- **VALMIUSLAISSA säädetään viranomaisten lisätoimivaltuuksista ja niiden käytöstä valmiuslaissa määriteltyjen poikkeusolojen aikana**

- **PUOLUSTUSTILALAISSA säädetään puolustustilan toteamista ja erityisvaltuuksista sotilas- ja turvallisuusviranomaisille puolustustilan aikana (sodan aikana), ”hyökkäyksestä selviytyminen”**



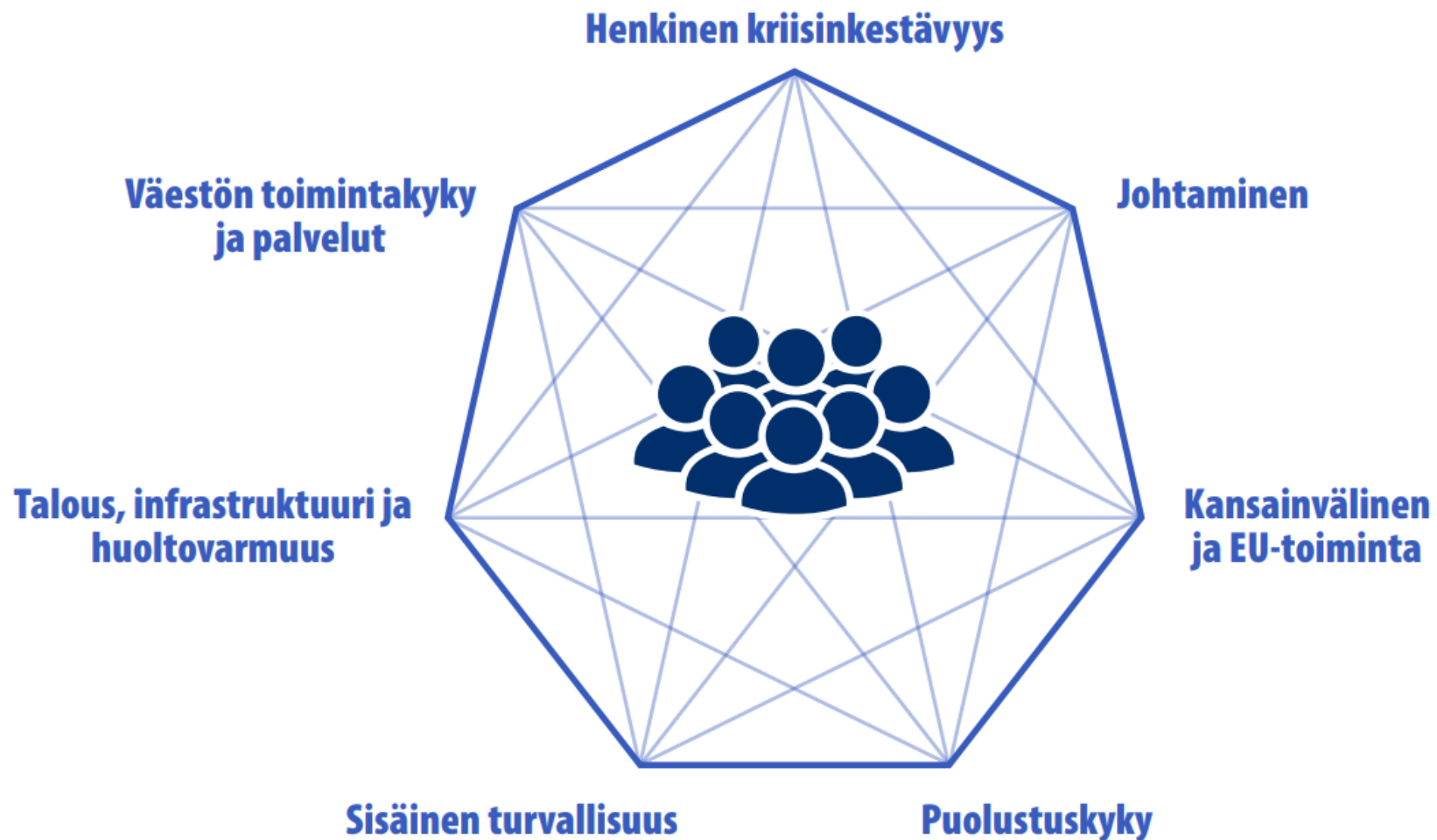
# Varautumisvelvollisuus

Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee **valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.**





# Yhteiskunnan turvallisuusstrategia





# Koulutuksen järjestäjille

- Turvallisen oppimisympäristön ylläpitäminen
- Medialukutaidon ja henkisen kriisinkestävyyden vahvistaminen
- Koulutuksen jatkuvuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa (varautuminen+sopeutuminen)
- Tarvittaessa koulutuspanoksen suuntaaminen elintärkeiden toimintojen tukemiseksi





# Hyödyllistä luettavaa

- <https://www.suomi.fi/oppaat/varautuminen>
- <https://72tuntia.fi>
- <https://turvallisuuoskomitea.fi/yhteiskunnan-turvallisuusstrategia/>
- <https://intermin.fi/pelastustoimi/varautuminen/kansallinen-riskiarvio>
- <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/kuntien-varautuminen-ja-turvallisuus>
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varautuminen-hairiotilanteisiin>



# TURVALLISTA TULEVAISUUTTA RAKENTAMASSA



**Puolustusvoimat**

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces